

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

I. Gdy praca odwołuje się do zagadnień związanych z rozwojem regionalnym i lokalnym:

1. Procesy rozwoju regionalnego w świetle podstawowych teorii.
2. Klasyczne teorie w gospodarce przestrzennej.
3. Współczesne teorie rozwoju gospodarczego.
4. Omów teorię rozwoju spolaryzowanego J. Friedmanna.
5. Klasyczne teorie Waltera Christallera i Augusta Lösch'a – ich znaczenie i aktualność. Konkurencyjność terytorialnych skupisk przedsiębiorstw – od korzyści zewnętrznych do korzyści sieci (okręg przemysłowy A. Marshalla, włoski okręg przemysłowy, grono przemysłowe M.E. Portera).
6. Scharakteryzuj trzy typy regionów wyróżnione przez K. Dziewońskiego.
7. Omów cechy regionu ekonomicznego i podaj przykłady zastosowania tej koncepcji w badaniach gospodarki przestrzennej.
8. Podaj najważniejsze cechy regionów politycznych.
9. Koncepcja biegunów wzrostu i jej zastosowanie.
10. Podaj założenia teorii okręgów przemysłowych.
11. Scharakteryzuj proces kształtowania się regionu jako terytorialnego systemu społecznego (np. w odwołaniu do Z. Chojnickiego).
12. Wymiar terytorialny w polityce rozwoju.
13. Modele w gospodarce przestrzennej.
14. Przyrost naturalny a rozwój społeczny i gospodarczy.
15. Przyczyny i skutki migracji oraz ich wpływ na rozwój społeczeństwa i gospodarki.
16. Zróżnicowanie rolnictwa i jego związki z poziomem rozwoju gospodarczego.
17. Rozwój przemysłu i jego przemiany (XVIII-XXI w.).
18. Kapitał ludzki i kapitał społeczny w procesach rozwoju.
19. Przestrzeń jako walor i zasób.
20. Podejścia *place-based* i *evidence-based* w politykach rozwoju.
21. Metropolizacja – przyczyny, skutki, wymiary.
22. Wyjaśnij, czym jest polityka regionalna, dlaczego jest prowadzona i za pomocą jakich instrumentów może być realizowana.
23. Problemy i wyzwania polityki regionalnej w Polsce.
24. System zarządzania rozwojem w Polsce.
25. Wyjaśnij rolę województw w systemie kształtowania polityki rozwoju w Polsce.
26. Lokalizacja optymalna a lokalizacja zadowalająca.
27. Twarde (ilościowe) czynniki lokalizacji.
28. Miękkie (jakościowe) czynniki lokalizacji.
29. Przyczyny i konsekwencje ekspansji przestrzennej korporacji ponadnarodowych.
30. Atrakcyjność inwestycyjna (lokalizacyjna) regionów.
31. Lokalizacja a środowisko przyrodnicze (ujęcie tradycyjne, ujęcie ekologiczne).

II. Gdy praca odwołuje się do zagadnień związanych z samorządem terytorialnym i zarządzania przestrzenią:

1. Wyjaśnij czym jest zasada subsydiarności.
2. Zmiany podziału terytorialno-administracyjnego w Polsce po 1945.
3. Instytucje nadzoru nad samorządem terytorialnym w Polsce.
4. Najważniejsze zadania (usługi) publiczne, za które odpowiadają poszczególne szczeble samorządu w Polsce.

5. Najważniejsze dochody podatkowe samorządów.
6. Kompetencje samorządu w zakresie polityki podatkowej.
7. Wyrównywanie poziome i pionowe dochodów samorządowych w Polsce.
8. Źródła finansowania inwestycji samorządowych.
9. Dylematy dotyczące roli samorządu w bezpośrednim dostarczaniu usług publicznych.
10. Współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi.
11. Systemy wyborcze w wyborach samorządowych w Polsce; rola partii politycznych w samorządach.
12. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego.
13. Formy współpracy międzygminnej.
14. Formy organizacyjno-prawne wykonywania usług komunalnych w Polsce.
15. Pozycja władz wykonawczych w samorządzie terytorialnym.
16. Wybory samorządowe – systemy wyborcze, wyniki wyborów.
17. Wykorzystanie instrumentów dłużnych w finansowaniu inwestycji lokalnych i regionalnych.
18. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi, leśnymi i wodnymi.
19. Podział nieruchomości oraz scalenie i podział nieruchomości.
20. System opłat od nieruchomości.
21. Gospodarka nieruchomościami w gminie.
22. Obowiązki gminy w ramach gospodarki mieszkaniowej.
23. Prywatyzacja mieszkań komunalnych – korzyści i zagrożenia dla gminy.
24. Formy pozyskiwania lokali komunalnych i socjalnych przez gminę.
25. Rodzaje mieszkań na wynajem (komunalne, socjalne, społeczne, spółdzielcze).
26. Zarządzanie częścią wspólną nieruchomości w zasobach komunalnych, spółdzielczych i we wspólnotach mieszkaniowych.
27. Argumenty za przygotowaniem strategii rozwoju lokalnego.
28. Zbieżność strategii na poziomie regionalnym i lokalnym.
29. Treści diagnostyczne w diagnozie strategicznej – najczęściej popełniane błędy.
30. Analiza SWOT – na czym polega i jakie jest jej miejsce w strategii.
31. Monitoring strategii.
32. Kryteria ewaluacyjne – przykłady i problemy.
33. Przyczyny i skutki *urbansprawl* w Polsce.
34. Sposoby radzenia sobie z brakiem jednolitych zasad dotyczących zarządzania obszarami metropolitalnymi.
35. Audyt zrównoważonego rozwoju jako narzędzie pomocne przy wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju na poziomie gminy.
36. Istota zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania miastem / regionem miejskim.
37. Społeczne wymiary funkcjonowania metropolii (klasa metropolitalna, klasa kreatywna, enklawy ubóstwa i enklawy bogactwa itp.).
38. Partnerstwo publiczno-prywatne jako przykład realizacji koncepcji *governance* w zarządzaniu przestrzenią miejską.
39. Specyfika różnych typów obszarów kryzysowych wymagających rewitalizacji.
40. Zasady zarządzania rewitalizacją.
41. Marketing terytorialny w służbie rozwoju miasta.
42. Problemy i możliwe kierunki rozwoju małych miast w Polsce.
43. Narzędzia pomocne przy zarządzaniu urzędem miasta.
44. Instrumenty planowania przestrzennego na poziomie lokalnym.
45. Instrumenty planowania przestrzennego na poziomie ponadlokalnym
46. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Charakter prawny i problemy.
47. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

48. Problemy polskiego systemu planistycznego. Wyzwania i podjęte próby rozwiązań prawnych.

III. Gdy praca odwołuje się do zagadnień związanych z historią urbanistyki i z planowaniem przestrzennym:

1. Trzej Wybitni twórcy idei miasta okresu antycznego – Imhotep, Hippodamos, Witruwiusz.
2. Historyczne przebudowy miast europejskich w okresie renesansu i baroku. Teorie miasta idealnego.
3. Miasto XIX i XX wieku: proklamacje, koncepcje, realizacje.
(Paryż G.Haussmanna, Londyn J. Nash'a, Miasto przemysłowe, Miasto-Ogród", Jednostka sąsiedzka Clarence'a Perr'ego, "Karta Ateństa", "Nowy Urbanizm").
4. Rola i wpływ komunikacji drogowej i pieszej na kształtowanie współczesnej przestrzeni miejskiej.
5. Idea zrównoważonego rozwoju i jej wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno - funkcjonalnej miasta.
6. Przyczyny degradacji centrów miast oraz procesy ich odnowy (rewitalizacja).
7. Teoria rozwoju systemów i jej wpływ na kształtowanie współczesnej przestrzeni miejskiej.
8. Rola partycypacji społecznej w kształtowaniu współczesnych miast.
9. Planowanie przestrzenne na poziomie ponadlokalnym.
10. Instrumenty planowania przestrzennego na poziomie lokalnym.

IV. Gdy praca odwołuje się do zagadnień związanych z przyrodniczymi uwarunkowaniami rozwoju przestrzennego:

1. Antropopresja i jej wpływ na warunki klimatyczne.
2. Możliwości i sposoby melioracji klimatu.
3. Gospodarka wodno-ściekowa w mieście.
4. Przeciwdziałanie powodziom i suszom a planowanie przestrzenne.
5. Wpływ użytkowania terenu i działalności człowieka na obieg wody i jej jakość.
6. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, czynniki ograniczające i sprzyjające.
7. Przyroda: „partner” czy „przeciwnik” w gospodarowaniu przestrzenią.
8. Rekułtywacja jako droga do poprawy jakości otoczenia.
9. Usługi ekosystemowe – zastosowanie w planowaniu przestrzennym.
10. Zarządzanie ochroną środowiska w Polsce.
11. Konflikty funkcjonalno-przestrzenne związane z realizacją inwestycji.